# چۆكۈۋاتقان» پاراخوت»

- January 21, 2018

## «چۆكۈۋاتقان» پاراخوت

سۆزىمىزنى «تىتانىك» فىلمىدىن باشلايلى. فىلىم ئەينى ۋاقىتتا نامى دۇنياغا پۇر كەتكەن «تىتانىك» ناملىق پاراخوتنىڭ بەختكە قارشى مۇزتاغقا سوقۇلۇپ سۇغا چۆكۈپ كەتكەنلىكى ۋە مىڭلىغان يولۇچىلارنىڭ قازا قىلغانلىقىدەك ئۇنتۇلماس بىر تراگېدىيىنى تەسۋىرلەيدۇ. فىلىم قانچىلىك دەرىجىدە ئېپىك قەسىدە بولسا، شۇنچىلىك دەرىجىدە پسىخىك قەسىدىدۇر. ئۇ ئۆزىنىڭ قۇتۇلغۇسىز ۋە ۋەيران قىلغۇچ تالاپىتىنى كۆرسىتىۋاتقان ئۆلۈمگە ئادەملەرنىڭ قانداق ئىنكاس قايتۇرىدىغانلىقىنى ئەڭ كىچىك دېتاللارغىچە ناماياں قىلىدۇ—پاراخوتتىكىلەرنىڭ بىرلىرى ۋەزىپىسىنى ئادا قىلالماسلىقى سەۋەبلىك ئۆزىنى ئۆلتۈرۈۋالسا، بىرلىرى باشقىلارغا پۇتۇن كۈچى بىلەن ياردەم بەرسە ۋە ھەتتا ئۆزىنىڭ ھايات قېلىش پۇرسىتىنى ئۇلارغا ئۆتۈنسە، بىرلىرى شەخسىيەتچىلىك بىلەن ئانىلار ۋە بالىلارغا ئاجرىتىلغان قۇتقۇزۇش قېيىقلىرىغا چىقىۋېلىپ ئامان قېلىش ئۈچۈن جان جەھلى بىلەن تىركەشسە، بىرلىرى ھاياتىنىڭ ئاخىرىغىچە ئۆزىنىڭ ئامانلىق ساقلىغۇچىلىق بۇرچىنى شەرەپ بىلەن ئادا قىلسا، بىرلىرى ھاياتى ئاخىرلىشىش ئالدىدا تېررور ھېسسىياتىغا چۆمگەنلەرگە خۇدانىڭ نامى بىلەن تەسەللى بەرسە، يەنە بىرلىرى ئۆزلىرىنىڭ مۇزىكىلىرى ئارقىلىق ئۆلۈمنىڭ دەھشىتىدە نېمە قىلارىنى بىلمەي قالغانلارغا روھىي مەدەت بېرىدۇ. فىلىم بايلىق بىلەن كەمبەغەللىك، ئالىيجانابلىق بىلەن پەسلىك، قەھرىمانلىق بىلەن قورقۇنچاقلىق، گۈزەللىك بىلەن سەتلىك ۋە شەخسىيەتچىلىك بىلەن ئۆزگەچىلىكنىڭ[1] ئارىسىدا يالتىتىدە كۆرۈنىدىغان ئىنسان خاراكتېرىنى ئۆلارنىڭ ئۆزلىرى ئۈچراۋاتقان كرىزىسكە قايتۇرىۋاتقان ئىنكاسلىرى ئارقىلىق ئايان قىلىدۇ. ئۆلۈم ئالدىدا ھەممە ئادەم ئۆزىنىڭ ھايات پوزىتسىيەسىنى قىلچە يوشۇرماستىن ئاشكارا قىلىدۇ. ھاياتنىڭ ئېنىقسىزلىقى ئالدىدا،

ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قولىيازمىلار ئامبىرى

ئويلاپ باقمىغانلىقىڭ يۈز بېرىشىدە، كرىزىسنىڭ ئىچىدە ئادەملەر ئۆلۈم ھەققىدىكى ئاخىرقى قارارىنى چىقىرىدۇ—ياكى قۇتۇلغۇسىز ئۆلۈمنى ئالىيجانابلارچە قوبۇل قىلىش ياكى ئۇنىڭدىن قۇتۇلۇش ئۈچۈن پەسكەشلىككە مۇراجىئەت قىلىش.

شۇنداق دېيىش مۇمكىنكى، ئۇيغۇرلارنىڭ نۆۋەتتىكى ھالىتى بىزگە «تىتانىك» تىكىلەرنىڭ ھالىتى ئوتتۇرىسىدا مەلۇم ئوخشاشلىق بارلىقىنى ھېس قىلدۇرىدۇ. تۈپكى ھاياتلىق شارائىتى ۋە ئۇنىڭ پۈرسەتلىرى نۇقتىسىدىن ئالغاندا، ئۇيغۇرلارنى ھازىر «تىتانىك» تەك چۆكۈپ كېتىش مۇمكىنچىلىكى بار بىر پاراخوتتا جان تالىشىۋاتىدۇ، دېيىش مۇمكىن. ئۇيغۇرلارنىڭ بېيىمۇ، كەمبەغىلمۇ، زىيالىيسىمۇ، ئۆلىماسىمۇ، ساۋاتسىزىمۇ، خىتايغا خىزمەت قىلغىنىمۇ، ئۇنىڭغا نەپرەتلىنىدىغىنىمۇ، ھەممىسى بۇ پاراخوتتا. «تىتانىك» پاراخوتى بىلەن ئوخشىمايدىغان يېرى شۇكى، ئۇيغۇرلار چۈشكەن پاراخوت بىرەر مۇزتاغقا سوقۇلۇپ، چۆكۈپ كەتمەيۋاتىدۇ، بەلكى ئىنتايىن بوران-چاپقۇنلۇق كېچىدە ھېلىلا ئۆرۈلۈپ، چۆكۈپ كېتىدىغاندەك تەسىە ئىلگىرىلەۋاتىدۇ. تاشقى دۇنيادىن يارەدم ئېلىشى مۇمكىنسىزلىككە ئايلىنىۋاتىدۇ. پاراخوتتىكىلەر ئاستا-ئاستا ئۆزىنىڭ قارىغىشتەككۇر شارائىتىدىن دادلاۋاتىدۇ، نېمە قىلىشنى بىلمەيۋاتىدۇ ۋە ئۆزىنى ئۆلۈمنىڭ ئاغزىغا تاشلىۋېتىلگەندەك ھېس قىلىۋاتىدۇ. خۇددى «تىتانىك» تىكىلەرگە ئوخشاش، ئۇيغۇر پاراخوتىدىكىلەرمۇ بۇ كرىزىسكە قارىتا كۆچلۈك ئىنكاس قايتۇرۇشقا بارغانسېرى مەجبۇرلىنىۋاتىدۇ—بەزىلەر خۇداغا نالە قىلىپ قۇتۇلۇشنى تىلىسە، بەزىلەر بېشىنى ئىچىگە تىقىۋېلىپ، بۇ بالا-قازانىڭ ئۆتۈپ كېتىشىنى كۈتسە؛ يەنە بەزىلەر ھەدەپ سىرتتىن يارەدم ئىزدەپ، ئەتراپتىكى بىرەر سودا ياكى ھەربىي پاراخوتلارنىڭ ئۇلارنى قۇتقۇزۇۋېلىشىنى ساقلىسا، يەنە بەزىلەر بار ئامال بىلەن بۇ پاراخوتتىن چۈشۈپ قېلىپ، دېڭىزغا سەكرەپ دەھشەتلىك دولقۇنلاردىن ئۆزىنى قۇتقۇزىدىغان بىرەر چارە ئىزدىسە؛ يەنە بەزىلەر ھەر تەرەپكە پىتراۋاتقان يولۇچىلارنى يىغىپ، قۇتۇلۇش ھەققىدە بىرەر چارىنى ئورتاق تېپىشقا ھەرىكەت قىلسا، يەنە بەزىلەر پۈتۈن كۈچى بىلەن پاراخوتقا كىرىپ كەتكەن دېڭىز سۈيىنى دېڭىزغا تۆكۈۋېتىش بىلەن مەشغۇل بولۇۋاتىدۇ. ئېنىقكى، بۇ يەردە كەلگۈسى ئېنىقسىز، كرىزىس كەسكىن، ئومۇمىي ۋەزىيەت خەتەرلىك، يولۇچىلارنىڭ ئىنكاسلىرى قالايمىقان ۋە ئۇلارنىڭ ھايات قېلىش ئۈچۈن قوللىنىۋاتقان مېتودلىرى توقۇنۇشلۇق. ئۇنداقتا، بۇ قالايمىقانچىلىقنى بىرەر ئەقلىيلىك بىلەن چۈشىنىش مۇمكىنمۇ؟

ئالدى بىلەن شۇنى بېكىتىۋېلىش كېرەككى، ئۇيغۇر پاراخوتى كرىزىستا. ئۇنىڭ ئامان قېلىشى نامەلۇم. كرىزىسلا بولىدىكەن، ئىنسانلار ئۇنىڭغا تۇرلۈك شەكىلدە ئىنكاس قايتۇرىدۇ. شۇڭا، بۇ ئوي تەجرىبىسىنى كرىزىس بىلەن ئۇنىڭغا ئىنكاس قايتۇرۇشتىن ئىبرەت ئېلىش تۈپكى ۋە ئېپتىدائىي قۇرۇلمىغا تارايتقىلى بولىدۇ. كرىزىس قەدىمقى گرېك تىلىدا ( κρίσις (krísis)) دەپ ئاتىلىدۇ. مەنىسى «ئايرىۋېتىش، ئىلغاش، ھۆكۈم قىلىش ۋە قارار بېرىش» قاتارلىقلاردۇر. ئۇنىڭ ھازىرقى زامان ئېنگلىز تىلىدىكى لېكسىكىلىق مەنىسى تۆۋەندىكىچە: بۇرۇلۇش نۇقتىسى ياكى ھەل قىلغۇچ پەيت؛ جىددىي ۋە تۇيۇقسىز ئۆزگىرىدىغان مۇقىمسىز ۋەزىيەت (سىياسىي، ئىقتىسادىي ياكى ھەربىي)؛ ئاغرىقنىڭ تەرەققىياتىدا تۇيۇقسىز يۈز

بېرىدىغان، بىمار ياكى ساقىيىدىغان ياكى جان ئۈزىدىغان ھالقىلىق ۋاقىت؛ بىراۋنىڭ ھاياتىدىكى سىتېرىسلىك ياكى ئاسارەتلىك ئۆزگىرىش؛ شۇنداقلا دراملاردا توقۇنۇشنىڭ ھەل بولۇشتىن ئىلگىرى كۈلمىناتسىيە پەللىسىگە چىقىشى، قاتارلىقلار. يۇقىرىقى تەبىرلەرنىڭ قانچىلىك كۆپ خىل بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، ئۇلار مۇنداق بىر ئورتاقلىققا ئىگە—كىرىزىستا قانچىلىك خەتەر بولسا، يەنە شۇنچىلىك پۇرسەت باردۇر. بۇ كىرىزىستىكىلەرنىڭ ئۇنىڭغا قانداق باھا بېرىشى، ئۇنى بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن قانداق قارار قىلىشىغا باغلىقتۇر.

ئەمدى ئۇيغۇر پاراخوتى ئوخشىتىشىغا كەلسەك، ئەھۋال ھەقىقەتەن كىرىزىسلىق بولسىمۇ، بۇ يەردە پۇرسەت—ئېھتىمال ئاخىرقى پۇرسەت—يەنىلا بار. خۇددى باشقا نۇرغۇن كىرىزىسلىك ھالەتلەرگە ئوخشاش، گەپ ئەمدى ئۇنىڭدىن قۇتۇلۇشتا. بۇ پاراخوتتىكىلەرنىڭ ئالاھىدىلىكى شۇكى، قاتتىق، تۈيۇقسىز، زىلزىلىلىك ۋە ئاپەت خاراكتېرلىق شارائىت ئوخشاش. ئەمما، ئۇلارنىڭ ئۇنىڭغا قايتۇرىۋاتقان ئىنكاسى ئوخشاش ئەمەس. دېمەك، خەتەر بىر، ئىنكاس مىڭ. شۇنداقتىمۇ، ئىنكاسلارنىڭ خەتەرگە دەققىتىنى بېرىشى نۇقتىسىدىن ئۇلارنى مۇنداق تۆت تىپقا بۆلۈشكە بولىدۇ—ئېلىشقۇچىلار (قارشىلىق كۆرسەتكۈچىلەر)، قاچقۇچىلار (ۋاز كەچكۈچىلەر)، گاڭگىرىغۇچىلار (تۇرۇپ قالغۇچىلار) ۋە ئاردىكىلەر (كۆزەتكۈچىلەر). بىر گۇرۇپپا بولۇش سۈپىتى بىلەن، پاراخوتتىكىلەرنىڭ ئىنكاسى، بىلىشسىل[2] نۇقتىدىن، ئادەمنىڭ خەتەرلىك ۋە تەھدىدلىك كىرىزىس ئالدىدا ئۆزىگە بېرىلگەن—ياكى ئۆزىگە قالدۇرۇلغان—مۇمكىنچىلىكلەرنى قانداق ئىدراك قىلىشى، ئۇلاردىن پايدىلىنىشى ۋە شۇ ئارقىلىق ئەقلىي —ھەتتا تۇيغۇلۇق—قارار بېرىشىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. پسىخىك نۇقتىسىدىن ئالغاندا، بۇ ئىنكاسلار ئىنكاسچىلارنىڭ تەھدىد ئالدىدا قانداق روھىي ھالەتتە بولىدىغانلىقى ۋە بۇ روھىي ھالەتلەرنىڭ ئۇلارنىڭ قىلمىشىغا قانداق تەسىر كۆرسىتىدىغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ. ئىجتىمائىي پسىخولوگىيە نۇقتىسىدىن قارىغاندا، بۇ ئىنكاسلار تەھدىد ئالدىدا قانداق ھەرىكەت قىلىش جەھەتتە كىچىك-كىچىك گۇرۇپپىلارغا بۆلۈنۈپ كەتكەنلەرنىڭ بىر-بىرى بىلەن قانداق ئالاقىلىشىدىغانلىقىنى، بولۇپمۇ ئۇلار ئوتتۇرىسىدىكى ئۆز-ئارا ھەمكارلىق ۋە قارشىلىشىشنىڭ ئۇلارنىڭ قىلمىشىنى قانداق قۇراشتۇرۇپ چىقىدىغانلىقىنى ئەكس ئەتتۈرىدۇ. بۇنىڭدىكى ماھىيەتلىك نۇقتا ئۆزىنى ساقلاپ قېلىشنىڭ قانداق ئىدراك قىلىنىشى ۋە قىلمىشتا قانداق ئىپادىلىنىشىدۇر—ئۆزىنى يالغۇز ساقلاپ قېلىشقا تىرىشىش ياكى ئۆزىنى ئۆزگىلەر بىلەن بىللە ساقلاپ قېلىشقا تىرىشىش. بۇ مۇھاكىمىمىزنى بۇ ئىنكاسلارنىڭ ئۇچىنچى مەنىسىگە ئېلىپ باردۇ. بۇ ئۇنىڭ ئەخلاقىي مەنىسىدۇر—ئۆزىنىڭ ئامانلىقىنىلا ئويلاش (شەخسىيەتچىلىك) ۋە باشقىلارنىڭ مەنپەئەتىنىمۇ (ئۆزىنىڭكىگە باغلاپ ياكى ئۇنىڭدىن مۇستەسنا ھالدا) ئويلاش—ئۆزگەچىلىك.

تەجرىبىلەردىن مەلۇمكى، ئەگەر بىر گۇرۇپپا ئوخشاش كىرىزىسكە ئۇچرىسا، ئۇنى ھەل قىلىشقا پۈتۈن كۈچى بىلەن ئاتلانغۇچىلار بىلەن ئۇنىڭدىن ئۆزىنى ئېلىپ قاچقۇچىلارنىڭ قىلمىشى كۆپ ھاللاردا قۇتۇپلاشقان شەكىلدە ئوتتۇرىغا چىقىدۇ. گاڭگىرىغۇچىلار بىلەن ئاردىكىلەرگە سېلىشتۇرغاندا، ئېلىشقۇچىلار بىلەن قاچقۇچىلارنىڭ سانى ئاز ھەم ئۇلارنى كېلىشتۇرۇش

ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قولىيازمىلار ئامبىرى

بەسى مۇشكۈلدۇر. چۈنكى، ئۇلارنىڭ نىشانى ۋە بۇ نىشاننى ئەمەلگە ئاشۇرۇشتىكى ئۇسۇلى پۈتۈنلەي پەرقلىق بولىدۇ. (ئەلۋەتتە بەزى ئەھۋاللاردا ئۇلارنىڭ سانى، بولۇپمۇ قاچقۇچىلارنىڭ سانى قارشىلىق كۆرسەتكۈچىلەرنىڭ سانىدىنمۇ كۆپ بولۇشى مۇمكىن). تەھدىدلىك كىرىزىسنىڭ ئادەمنىڭ ئىدراكىدا قوزغايدىغان جىددىي ئىنكاسى ھەر ۋاقىت ھايات قېلىش مۇمكىنچىلىكىنى دەڭسەيدىغان مۇنۇ سوئالغا مەركەزلىشىدۇ—بۇ تەھدىدتە ئامان قېلىشىم مۇمكىنمۇ؟ بۇ ھەم ئىدراكىي ھەم ئەقلىي بىر سوئالدۇر —گەرچە ئۇنىڭغا ئىنكاس قايتۇرۇش بەزىدە تۇيغۇلۇق تېزلىكتە ۋە شەكىلدە بولسىمۇ. ئۇشبۇ سوئالغا ئوخشىمىغان ئادەمنىڭ بېرىدىغان جاۋابى ئوخشاش بولمايدۇ. ئوخشاش تەھدىدكە ئۇچراۋاتقانلارنىڭ ئوخشىمىغان جاۋاب بېرىشى مەسلىنىڭ قانچىلىك مۇرەككەپلىكىنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ. شۇڭا، تەھدىدنى دەڭسەپ ئۇنى بىر تەرەپ قىلىشتا، خۇددى قارشىلىق كۆرسەتكۈچىلەرنى ھاياتى بىلەن ئوينىشاۋاتقىدۇ دەپ ئالدىراپ ھۆكۈم قىلىشقا بولمىغىنىدەك، قاچقۇچىلارنىمۇ شەخسىيەتچىلىك بىلەن تەكشۈەتتى دەپ ھۆكۈم قىلىشقا بولمايدۇ. چۈنكى، ئۇلارنىڭ ئەينى بىر تەھدىدنى ئىدراكلاش ۋە شۇ ئارقىلىق ئۆزىنىڭ ھاياتىغا كېلىدىغان خەۋپنى توغرا دەڭسىشى ئوخشىمايدۇ.

ئەمما، ئۇيغۇر پاراخوتىدىكىلەرنىڭ ئەھۋالى ئالاھىدە—قاپقاراڭغۇ كېچىدە بوران-چاپقۇندا ئۆرۈلۈپ كېتەيلا دەپ ناھايىتى تەستە ئىلگىرىلەۋاتقان بۇ پاراخوتتىكىلەر ئۇچراۋاتقان مەۋجۇتلۇق تەھدىدى ھەممىگە ئوخشاش. ئۇلار ھايات قالسا بىللە ھايات قالىدۇ؛ ئۆلسە بىللە ئۆلىدۇ. ئۇنىڭدىن ئايرىلىپ، ئۆزىنى ئۆزى قۇتقۇزۇش كويىدا بولىدىغانلارنىڭ—قاچقۇچىلارنىڭ—غەلىبە قىلىش مۇمكىنچىلىكى بەكلا ئاز؛ چۈنكى ئۇلارنىڭ قېچىپ يۈزلىنىدىغىنى يەنىلا ئوخشاش قاراڭغۇ، شەپقەتسىز ۋە ھۇۋلاۋاتقان دېڭىزدۇر. ئۇلار ھەتتا ئېلىشقۇچىلارغا قارشى تۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ھەرقانداق شەكىلدىكى قارارىنى ئۇنۇمسىز ۋە ھەتتا ھالاكەتلىك دەپ قارىغان تەقدىردىمۇ، نەتىجە يەنىلا ئوخشاش بولىدۇ—ئەگەر ئېلىشقۇچىلارنىڭ قارارى ئۇلارنى قۇتۇلدۇرالمىسا، ئۇلارنىڭ ئۆزىنىڭ قارارىمۇ ئۇلارنى قۇتقۇزالمايدۇ. ئاخىرىدا، پاراخوتتىكىلەرنىڭ ھەممىسى سۇغا غەرق بولۇپ تۈگىشىدۇ؛ ئەكسىچە بولسا، ئەگەر ئۇلارنىڭ ھايات قېلىشىدا كىچىككىنە بىر مۇمكىنچىلىك بولسىلا، ئۇنىڭ ئىنتايىن ئۇنۇملۇك پايدىلىنىلىش مۇمكىنچىلىكى بولىدۇ. ھەقىقەت شۇكى، بۇ پاراخوتتا ھېچكىم شەخسىي سۈپىتى بىلەن ئۆزىنى قۇتقۇزالمايدۇ. ھەرقانداق بىر شەخس باشقىلارنىڭ قۇتۇلۇشى ئۈچۈن ھەرىكەت قىلماي تۇرۇپ، ئۆزىنى قۇتۇلدۇرالمايدۇ. ئۇنىڭ ئۆزىنىلا قۇتۇلدۇرۇشنى كۆزلەشتەك شەخسىيەتچىلىككە ياتىدىغان قىلمىشى ئۇنىڭ باشقىلارنى قۇتۇلدۇرۇشتەك ئۆزگەچىلىككە باغلىنىدۇ. يەنى، شەخسىيەتچىلىك ئۆزگەچىلىكنى شەرت قىلىدۇ. مانا بۇ شەخسىيەتچىلىكنىڭ زىتلىقىدۇر—ئادەم ئۆزىنى قۇتقۇزۇش ئۈچۈن ئالدى بىلەن باشقىلارنى قۇتقۇزۇش كېرەك. شەخسىيەتچى بولۇش ئۈچۈن ئالدى بىلەن ئۆزگەچى بولۇش كېرەك. ئېلىشقۇچىلارغا كەلسەك، ئۇلارنى مۇنداق ئىككى تۈركۈمگە بۆلۈشكە بولىدۇ—بىرى، ئۇلار تەھدىدنى ۋە خەۋپنى ئوبدان مۆلچەرلىگەن—ھېچ بولمىسا تۇيغۇسىدا ۋە ئىدراكىدا —ۋە ئۇنى يېڭىشكە بەل باغلىغانلاردۇر. بۇ قەھرىمانلىققا مايىل، قورقماس، قەيسەر شارائىتتىمۇ ئۆزىنى يوقىتىپ قويمايدىغانلاردا

كۆرىلىدىغان پەزىلەتتۇر. ھەتتا ئۇلار شارائىتنى خاتا مۆلچەرلەپ، بىھۇدە قۇربانلىق بەردى دەپ قارالسىمۇ، ئۇلار شۇنى تېگىدىن چۈشىنىدۇكى، تەھدىد ئالدىدا ھېچ ئىش قىلماسلىق، يىغلامسىراپ تۇرۇش ياكى باشقىلاردىن بىچارىلەرچە ئۇمىد كۈتۈشلەرنىڭ ھەممىسى ئۇلارنى مەغلۇبىيەتكە باشلاپلا قالماستىن، ئۇلارنى روھىي جەھەتتىن ئاللىبۇرۇن تۈگەشتۈرىدۇ. ئۇلار تەھدىد ئۇلارنى ۋەيران قىلىشتىن ئاۋۋال، ئۆزلىرىنى ئۆزلىرى روھىي جەھەتتىن ئاللىبۇرۇن ۋەيران قىلىپ بولىدۇ. تەھدىد ئالدىدا ئۆزىگە بولغان ئىشىنىشنى ۋە ئۈمىدنى يوقىتىش تەھدىد كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان ھەرقانداق شەكىلدىكى يوقىتىشتىنمۇ قاباھەتلىكتۇر، چۈنكى ئۇ ئادەمنى تەھدىدكە قارشى تۇرغۇزىدىغان ئىززەت-ھۆرمەت، غۇرۇر ۋە ئادەمىيلىكنىڭ يوقىلىشىدىن دېرەك بېرىدۇ. ئادەم بۇلارنى يوقاتسا، تەھدىدنىڭ يوقىتىشى ئالدىدا ھېچنېمە قىلالمايدۇ. ئىككىنچىسى، خۇددى يۇقىرىدا كۆرۈپ ئۆتكىنىمىزدەك، ئۇلار ئېھتىمال شەخسىيەتچىلىكىدىن چىقىپ تۇرۇپ، ئۆزىنى باشقىلارنى قۇتقۇزۇش ئارقىلىق قۇتقۇزۇشتەك ھېكمەتنى ئوبدان چۈشەنگۈچىلەردۇر.

ئەمدى، گاڭگىرىغۇچىلارغا كېلەيلى. ئاددىي ئېيتقاندا، ئۇلار تۈيۇقسىز يۈز بەرگەن ۋە ئۇزاق مۇددەت داۋاملىشىدىغان كرىزىستا نېمە قىلىشنى بىلمىگۈچىلەردۇر. كرىزىسنىڭ تۈيۇقسىزلىقى ياكى ئۇنىڭ تۈيۇقسىز ئۆزگىرىشى سەۋەبلىك شارائىتنىڭ جىددىي ناچارلىشىشى ئۇلارنىڭ ئىدراكىنى تورمۇزلاپ قويىدۇ. ئۇلار كرىزىسكە ياكى قارشى تۇرۇشنى ياكى ئۇنىڭدىن قېچىشنى بىلەلمەي تېڭىرقاپ قالىدۇ. ھۆكۈم قىلىش ئىقتىدارى نورمال يۈرۈشمەي قالىدۇ. كاللىسى ئىشلىمەيۋاتقاندەك، ئىدراكى كارغا كەلمەيۋاتقاندەك ھېس قىلىدۇ. بىر روھىي زىلزىلە خۇددى قاينامغا ئوخشاش ئۇلارنى پۈتۈنلەي ئوراپ ئەكىرىپ كېتىدۇ. ئۇلار بۇ قاينامدىن ئۆزلۈكىدىن چىقالمايدۇ. ئۇلار باشقىلارنىڭ قۇتقۇزۇشىغا موھتاج بولىدۇ. كرىزىستە ھەممە ئادەم ئۆزىنى قۇتقۇزۇشنىڭ ھەلەكچىلىكىدە يۈرگەندە، ئۇلارنى ئالاھىدە بىر شەكىلدە قۇتقۇزۇش ئالاھىدە بىر زۆرۈرىيەتنى تەلەپ قىلىدۇ.

ئاخىرقىسى، ئاربىدىكەلەر. ئۇلار كۆزەتكۈچىلەر ۋە ئاربىدا قالغۇچىلارنى كۆرسىتىدۇ. ئۇلارنىڭ بەزىلىرى پۈرسەتپەرەسلەر بولۇپ، كۆپ ھاللاردا ۋەزىيەتنى ياندىن كۆزىتىپ، ئېلىشقۇچىلار بىلەن قاچقۇچىلار ئوتتۇرىسىدىكى توقۇنۇشنىڭ يۈزلىنىشىگە ئالاھىدە دىققەت قىلىپ تۇرىدۇ. ئۇلارنىڭ قايسىسى ئۈستۈنلۈككە ئېرىشسە، شۇنىڭغا ئەگىشىدۇ ياكى كۆزىتىشنى داۋاملاشتۇرۇۋېرىدۇ. ئۇلار تەرەپسىزلىك ئارقىلىق كەلگۈسىنىڭ ئېنىقسىزلىقى ئېلىپ كېلىدىغان پىسخىك بېسىمنى يەڭگىللەتمەكچى بولىدۇ. كەلگۈسىگە يوشۇرۇنغان مۇئەييەن پۈرسەتنى ساقلاش ئۈزەللىكى بىلەن، ئۇلار شارائىتنىڭ ئۆزگىرىشىدىن ئەڭ كۆپ مەنپەئەتلەنگۈچى قىياپىتىدە ئوتتۇرىغا چىقالايدۇ. ئۇلارنىڭ يەنە بەزىلىرى، رېئاللىقنى ئوبيېكتىپ ۋە ھەتتا تەنقىدىي نەزەردە كۆزەتكۈچى بولۇشىمۇ مۇمكىن. بۇ ھالدا ئۇلارنى يېتەكلىگۈچى ياكى ئەگەشكۈچى ئەمەس، بەلكى نوقۇل كۆزەتكۈچى دېيىشكە بولىدۇ. ئۇلار ئالدىراپ ھەرىكەت قىلمايدۇ. باشقىلارغىمۇ ئالدىراپ ئەگەشمەيدۇ. بەلكى، ھەرىكەت قىلىشتىن ئىلگىرى باشقىلارنىڭ ھەرىكىتىنى كۆزىتىش ئارقىلىق ئۆزىنىڭ ھەرىكەت قىلىش-قىلماسلىقىنى بەلگىلەيدۇ. گېزى كەلسە، ئۇلار رېئاللىق ھەققىدە

ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قولىيازمىلار ئامبىرى

ئوبيېكتىپ باها بەرگۈچىلەردىن بولۇش سۈپىتى بىلەن، ئېلىشقۇچىلار بىلەن قاچقۇچىلارغا ئۆزىنىڭ پىكرىنى، ئىدىيىسىنى ۋە تەنقىدىنى بېرەلەيدۇ. ئۇلارنىڭ يەنە بەزىلىرى قورقۇنچىنى بېسىش ئۈچۈن، ئېلىشقۇچىلارنىڭ غەيرىتىگە سۇ سېپىشىمۇ مۇمكىن. چۈنكى، ئېلىشقۇچىلارنىڭ كەم كۆرۈلىدىغان جاسارىتى ئۇلارنىڭ تەرەپسىزلىك ئارقىلىق بەھرىمەن بولۇۋاتقان ئۆزىنى زىيادە قوغداش قىلمىشىغا يوشۇرۇن ئىخلاقىي تەھدىد شەكىللەندۈرىدۇ. ئۇلارنى ئۇيالدۇرىدۇ. ھەتتا، بەزىلىرىنى نومۇستا قويىدۇ ۋە ھەتتا گۇناھ تۇيغۇسىغمۇ ئىگە قىلىدۇ. شۇڭا، ئۇلار ئۆزىنىڭ ۋىژدانىنى ئارامسىزلاندۇرىدىغان بۇ جاسارەتنى ئاڭلىق ۋە ئاڭسىز شەكىلدە رەت قىلماقچى ۋە ھەتتا يوقاتماقچى بولىدۇ. شۇ سەۋەب، ئۇلار بەزىدە ئېلىشقۇچىلاردا كىچىككىنە خاتالىق كۆرۈلسە، ئۇنى ئىدراكسىدا ناھايىتى كۆپتۈرۈۋېلىپ، ئۇلارغا قاتتىق زەربە بېرىشى مۇمكىن. ئاشۇ ۋاقىتتا ئۇلارنىڭ بىر قىسمى قاچقۇچىلارنىڭ سېپىغا قېتىلىشى ۋە ئېلىشقۇچىلارغا قارشى بىرلىكسەپ قۇرۇشى مۇمكىن، قاتارلىقلار. مەيلى نېمىلىكى بولسۇن، بۇ توپ ئەڭ ھەربىكەتچان، مۇرەككەپ ۋە كۆپ قاتلاملىقتۇر. قۇتۇپلىشىش شەكلىگە كىرگەن ئېلىشقۇچىلار بىلەن قاچقۇچىلارغا سېلىشتۇرغاندا، بۇ توپ كۆپ مۇمكىنچىلىكلەرنى، يۈزلىنىشلەرنى ۋە ئىدىيىلەرنى ئۆزىدە نامايان قىلىدۇ. ئۇلارنىڭ تەرەپسىزلىكى قۇتۇپلاشقان تەرەپلەرنىڭ جامائەت پىكرىدە قايسىسىنىڭ ئۈستۈنلۈكىنى ئېلىشىدا مۇھىم ۋە بەزىدە ھەل قىلغۇچ رول ئوينايدۇ. بۇ رول بەزىدە مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش ياكى مەغلۇب بولۇشنىڭ يۆنىلىشىنى بەلگىلەيدۇ.

نۆۋەتتە، بىز ئۇيغۇر پاراخوتى ئوخشىتىشىدىكى يۇقىرىقى كىچىك گۇرۇپپىلارنىڭ ئىنكاسىنىڭ ئۈنۈمىنى قىسقىچە ئانالىز قىلىپ باقايلى. ئالدى بىلەن شۇنى ئېيتىش كېرەككى، خۇددى «تىتانىك» تا ئۆلۈم ئادەملەرنى نوپۇز، بايلىق، تەبىقە، تەربىيىلىنىش ۋە جىنسى جەھەتتىن ئايرىپ قويمىغاندەك، ئۇيغۇر پاراخوتىدىكى يولۇچىلارنمۇ بۇ جەھەتتىن ئايرىپ قويمايدۇ. ئۆلۈم ئالدىدا ھەممەيلەننىڭ پۇرستى ئاساسەن ئوخشاش——«تىتانىك» تەك قۇتقۇزۇش قېيىقلىرىدا ئامان قالغانلارمۇ ھەم شۇنداق. ئۇلارنىڭ بەزىلىرىنىڭ ئامان قېلىشى پەقەت ئىنسانپەرۋەرلىكنى چىقىش قىلىپ ئۇلارغا ئالاھىدە ئورۇنلاشتۇرۇش ئېلىپ بېرىشنىڭ مەھسۇلىكى، ھەرگىزمۇ ئۇلارنىڭ بۇ پۇرسەتتىن باشقىلاردىن ماھىرراق پايدىلانغانلىقىنىڭ مەھسۇلى ئەمەس. مۇشۇنداق ئەھۋالدا، ئۆزىنى كوللېكتىپ سۈپىتىدە قۇتقۇزۇش ئۈچۈن، ھەربىرىمىز ئېلىپ بېرىش بىلەن ئۇنىڭدىن قېچىش ئوتتۇرىسىدا چوڭ پەرق يوقتەك كۆرۈنىدۇ. چۈنكى، بۇ يەردە ھەرقانداق بىر ئۇرۇنۇشنىڭ مەغلۇبىيەت بىلەن ئاخىرلىشىش مۇمكىنچىلىكى بار——ھەربىرىمىز قىلساڭمۇ ئۆلسەن، قىلمىساڭمۇ ھەم. ئەمما، ئىنتايىن تۆۋەن ئېھتىماللىقتا، ھەربىرىمىز قىلغاندا——مەسىلەن، پاراخوتتىكى يولۇچىلارنى سەپەرۋەرلىككە كەلتۈرۈپ، ئۇنىڭدىكى سۇلارنى دېڭىزغا تۆككەندە، ئۇنىڭ بۇزۇلغان يەرلىرىنى ئامال قىلىپ ئوڭشىغاندا، ئاجىز-ياشانغانلارنى كۆتكەندە، تاشقى دۇنيا بىلەن ئالاقىلىشىش يوللىرىنى ئىزدىگەندە ۋە پاراخوتنى يېقىنراق يەردىكى بىرەر ئارالغا ھەيدىگەندە قالايمىقانچىلىققا ۋە ئېچكى توقۇنۇشقا تولغان ۋەزىيەتنى ئاز-تولا كونترول قىلغىلى بولىدۇ. بولۇپمۇ، بۇ ئارقىلىق، ئۇلارنىڭ دىققىتىنى بىر نۇقتىغا مەركەزلەشتۈرگىلى، روھىنى كۆتۈرگىلى، چېچىلغان كۈچنى ۋە زېھىننى بىرلەشتۈرگىلى ۋە ئۇلارغا

مەنۇی كۈچ ئاتا قىلغىلى بولىدۇ. ھەتتا بۇ ئۇرۇنۇشلارنىڭ ھەممىسى ئاخىرى مەغلۇبىيەت بىلەن ئاخىرلاشقان تەقدىردىمۇ، پاراخوتتىكىلەر كىرىستە قالغان ھەرقانداق بىر گۇرۇپپا ئەقلىي جەھەتتە چوقۇم قىلىشقا تېگىشلىك ئىشنى قىلغان بولىدۇ. مەغلۇبىيەتنى بېشىنى تىك تۇتۇپ تۇرۇپ، ئىززەت-ھۆرمىتى دەپسەندە بولمىغان ھالدا قوبۇل قىلالايدۇ. ئەكسىچە بولغاندا، توپ پىترايدۇ، بىر-بىرىدىن رەنجىيدۇ، ئۈمىدسىزلىنىدۇ ۋە ئاخىرى ھالاكەتكە يۈزلىنىدۇ.

تېخىمۇ كەسكىن ئېيتقاندا، ھايات قېلىشتا ھېچقانداق شەپە بولمىسىمۇ، ئېلىشقۇچىلارنىڭ ھاياتىدىن باشقا يوقىتىدىغان ھېچ نەرسىسى بولمايدۇ. ئۇ مەيلى ھايات قېلىشقا ئۇرۇنسۇن-ئۇرۇنمىسۇن، ئەگەر ھايات قېلىشتا ھېچقانداق مۇمكىنچىلىك قالمىغان بولسىمۇ، ئۆلۈمنى كۈتۈپ ياتقاندىن، بىرەر ھەرىكەت قىلىپ، ئۆزىگە يۈز كېلەلىگۈدەك بىر ئىش قىلىپ كېتىدۇ. مۇشۇ مەنىدىن، ھايات قېلىشنىڭ نۆل نۇقتىسىدا، ھەرىكەت قىلىش ھەرىكەتسىزلىكتىن ئەلادۇر. تىركىشىش ۋاز كېچىشتىن ئۈلۈغدۇر. ئېلىشىش بەل قويۇۋېتىشتىن ئەۋزەلدۇر.

ئەمما، ئەگەر بۇ يەردە ھايات قېلىشتىن ئاز تولا ئۈمىد بولسا—مەسىلەن، بوران چاپقۇن پەسەيسە، پاراخوتنىڭ دېڭىزغا تاشلانغان لەڭگىرى ئۇنى مەلۇم مۇقىملىقتا تۇتۇپ تۇرۇپ، ئۇنىڭ ئۆرۈلۈپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئالسا ۋە ياكى شۇ ئارىلىقتا بىرەر چوڭراق ھەربىي ياكى سودا پاراخوتى ئۇلارنى كۆرۈپ قالسا، ياكى ئۇلار ئەۋەتكەن تېلېگراف ئۇچۇرىنى تاپشۇرۇپ ئالغان دۆلەت ئۇلارغا ياردەم بېرىش ئۈچۈن تىكئۇچار ئەۋەتسە، ياكى ئۇلار بىرەر كىچىك ئارالغا كېپ قالسا، ئۇلارنىڭ ئامان قېلىش مۇمكىنچىلىكى ئاشىدۇ. دېمەك، ئېھتىماللىق نۇقتىسىدىن ئالغاندا، ھەرىكەت قىلغاندا ھايات قېلىشتا ھېچ بولمىسا ئەللىك پېرسەنتلىك ئۈمىد بولسا، قېچىشتا، گاڭگىراشتا ۋە كۆزىتىشتە نۆل پېرسەنتلىك ئۈمىد بولىدۇ. ئېنىقكى، ئۇنۇم نۇقتىسىدىن ، ھەرىكەت قىلىش يەنىلا ھەرىكەتسىزلىكتىن ئۈستۈن تۇرىدۇ.

يەنە شۇنداق بىر نۇقتىنىمۇ قېتىپ قويۇش كېرەككى، ئېلىشىشتا پۈتۈن ئۈمىدنى باشقىلاردىن كۈتۈش ئېلىشقۇچىلارنىڭ ئورنى ۋە رولىنى گاڭگىرىغۇچىلارنىڭ ۋە ئوتتۇرىدىكىلەرنىڭكىدىن پەرقسىز ھالەتتە ئېلىپ بارىدۇ. ھەتتا، تېخىمۇ رادىكال مەنىدىن ئالغاندا، باشقىلاردىن ئۈمىد كۈتۈپ ئۆزىدىن ئۈمىد كۈتمەسلىك ھەرىكەتسىزلىكنىڭ يەنە بىر شەكلىدۇر. ئاخىرىدا ئۇلارنىڭ قاچقۇچىلار بىلەن بولغان پەرقىمۇ تۇگەيدۇ، چۈنكى ئۇلار ئۆزىگە ئىشەنجسىز قاراش سەۋەبلىك كىرىسنى ئۆزى ھەل قىلىشقا تىرىشىشتىن ئىبارەت باش تارتىپ بولماس ھاياتلىق بۇرچىدىن ئۆزىنى ئېلىپ قاچقۇچىلارغا ئايلىنىدۇ. تەكتلىنىشى كېرەككى، ئېلىشقۇچىلارنى ئېلىشقۇچى قىلىپ تۇرىدىغىنى ئۇلارنىڭ ئېنىقسىز كىرىسى ئالدىدا ئىككى خىل ۋە ئۇنىڭدىن ئارتۇق مۇمكىنچىلىكنىڭ بىرىنى تاللاپ، كەلگۈسى ھەققىدە قارار بېرەلەش ۋە قارارىنىڭ نەتىجىسىگە مەسئۇل بولالاش جاسارىتىنى كۆرسىتىدۇ. ئەگەر ئۇنداق قىلالمىسا، ئېلىشقۇچىلار ئۆزىنىڭ ئورنىنى يوقىتىپ قويىدۇ.

ئەۋلاد گۈزۈپيسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قولىيازمىلار ئامبىرى

«تىتانىك» تا پاراخوت مۇزتاغقا سوقۇلغاندىن تارتىپ، خېلى بىر ۋاقىتقىچە پۈتۈن پاراخوتقا قالايمىقانچىلىق ھۆكۈمرانلىق قىلىدۇ. قاراڭغۇلۇقتىكى قاتتىق سىلكىنىشتە چۆچۈپ كەتكەن يولۇچىلار تەرەپ-تەرەپكە پىتراپ نېمە بولغانلىقىنى بىلمەكچى بولىدۇ. جېنىنى ساقلاپ قېلىش ئۈچۈن ئۆزىنى ھەر يەرگە ئۇرىدۇ. نامەلۇم كىرزىس ئېلىپ كەلگەن قالايمىقانچىلىق يېقىنلاپ كېلىۋاتقان ئۆلۈمنىڭ دەھشىتىنى تېخىمۇ ئېغىرلاشتۇرىۋېتىدۇ—ئۇ ئادەملەرنى بۇ كىرزىسقا ئەقلىي ئىنكاس قايتۇرۇش ئىقتىدارىدىن مەھرۇم قالدۇرىدۇ. تاكى پاراخوت ساقچىلىرى تەرتىپ ئورنىتىپ، قۇتقۇزۇش كېمىسىگە ئاجىز ئاياللارنى ۋە بالىلارنى سېلىش پىلانىنى ئۇقتۇرغاندىلا، يولۇچىلار بۇ كىرزىسنىڭ قانداق بىر تەرەپ قىلىنىدىغانلىقى ھەققىدە ئېنىق تونۇشقا كېلىدۇ—ئاجىزلىق ئۆلچىمىگە چۈشىدىغانلار قۇتۇلۇشقا ھەرىكەت قىلىدۇ؛ ئۇنداق ئەمەسلەر ھاياتىنىڭ ئاخىرقى سائەتلىرىنى مەنىلىرەك ئۆتكۈزۈشكە جىددىي كىرىشىدۇ. شۇنىڭ بىلەن مۇجىزە يۈز بېرىدۇ—ئۆلۈمنىڭ يوپۇرۇلۇپ كېلىۋاتقان بەدبەشىرە سۈرى ئىجتىمائىي تەرتىپتە ئاز-تولا پەسكويغا چۈشىدۇ. ئادەملەر، سىرلىق تەرىزدە، تەرتىپ ئارقىلىق، ئەقىل ئارقىلىق ۋە ھاياتقا ۋە بىر-بىرىگە بولغان مۇھەببەت ئارقىلىق ئۆلۈمنىڭ تەرتىپىنى مەلۇم دەرىجىدە بۇزىدۇ—گەرچە تراگېدىيە ئۆزىنىڭ توسقۇنسىز كۈچى بىلەن ئاقىۋەتتە يەنىلا يۈز بەرسىمۇ.

شۇنىڭدەك، بىزنىڭ ئۇيغۇر پاراخوتى مودېلىمىزمۇ ھازىر دەل قالايمىقانچىلىق ھۆكۈمرانلىق قىلىۋاتقان بىر پەيتتىدۇر. ئۇ بىر تەرتىپكە، ئەقلىي دەڭسەشكە ۋە ئۆزلۈكسىز قارشىلىققا موھتاجدۇر. تەرتىپ پاراخوتتىكىلەرنىڭ نىيەت-ئىقبالىنى كەلگۈسىگە فوكۇسلاشتىكى مۇھىم ئامىل بولسا، ئەقىل ئۇلارنى شارائىتنىى كونترول قىلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلسا، مۇھەببەت ئۇلارنىڭ ھەمدەرتلىكىنى ۋە بىر-بىرىگە ئىشىنىشىنى ئاشۇرىدۇ. بۇ تەرتىپ بىر يېتەكچىلىكنى تەلەپ قىلىدۇ—ئەقىللىق، ئىنتىزامچان ۋە يىراقنى كۆرەر يېتەكچىلىكنى تەلەپ قىلىدۇ. ئۇنىڭدا ئېتىقاد، ئىمتىياز، بايلىق، مەرتىۋە ۋە ھەتتا شەخسىيەتلەرنىڭ ھەممىسى بىر تەرەپكە قايرىپ قويۇلۇپ، پۈتۈن دىققەت يوپۇرۇلۇپ كېلىۋاتقان كىرزىسنى قانداق قىلىپ، كوللېكتىپ ئىرادە بىلەن ھەل قىلىشقا مەركەزلىشىشى كېرەك. كىرزىستە ئۆلۈم تاللاپ ئولتۇرمايدىكەن، ئۆلۈمگە يۈزلەنگۈچىلەرمۇ بىر-بىرىنى تاللاپ ئولتۇرماي، ئۇنىڭغا قارشى ھەرىكەتكە ئۆتۈشى كېرەك. بۇ يەردە يوقىتىلىدىغىنى ھەممەيلەن ئىكەن، ئۇ زامان ھەممەيلەن مۇتلەق رەۋىشتە مانا مۇشۇ ھەممەيلەنلىكنى قوغدىشى كېرەك. مەيلى ئېلىشقۇچىلار، قاچقۇچىلار، گاڭگىرىغۇچىلار ياكى ئاربىدىكىلەر بولسۇن، ھەممىسى ئاربىسىدا كىرزىس كەلتۈرۈپ چىقارغان سۈنئىي ئۇششاق گۇرۇپپىلىششىتىن ۋە شۇ ئارقىلىق بىر-بىرىگە قارىمۇ قارشى ئورۇندا تۇرۇشتىن ھالقىپ، بىر-بىرىگە ھەقىقىي مۇھەببەت بىلەن يېقىنلاشمايدىكەن، بىر-بىرىگە ئىشەنمەيدىكەن ۋە بىر-بىرىگە يارەم بەرمەيدىكەن، شەخسىمۇ، كوللېكتىپمۇ ئوخشاشلا ھالاك بولىدۇ. چۈنكى، ھەممەيلەن «چۆكۈۋاتقان» ئوخشاش پاراخوتتىدۇر.[3]

[1] ئۆزگەچىلىك شەخسىيەتچىلىكنىڭ قارىمۇ قارشى سۆزى بولۇش سۈپىتى بىلەن، ئۆزىنىڭ مەنپەئەتىدىن ھالقىپ باشقىلارنىڭ پاراۋانلىقىنى كۆزلەش خاھىشىنى كۆزدە تۇتىدۇ. ئېنگلىزچىسى "altruism" دۇر.

[2] بىلىشسىل تەپەككۇر، تەجرىبە ۋە سەزگۈلەر ئارقىلىق بىلىم ۋە چۈشىنىشكە ئېرىشىشتىكى كاللا ھەرىكىتى ۋە پائالىيىتىنى كۆزدە تۇتىدۇ. ئېنگلىزچە ئاتىلىشى "cognitive" دۇر.

[3] ئېنگلىز تىلىدا "to be in the same boat" (تۆز تەرجىمىسى: «ئوخشاش قېيىقتا ياكى كېمىدە بولۇش» دېگەن سۆز بىرىكمىسى بۇ يەردە ئىشلىتىلدى. بۇ بىرىكمىنىڭ لۇغەت مەنىسى باشقىلار بىلەن ئوخشاش قىيىن مۇھىتتا بىللە بولۇشنى كۆرسىتىدۇ. تەقدىرداشلىقنى ئىشارە قىلىدۇ. ماقالىمىزنىڭ ئوتتۇرىغا قويماقچى بولغان مەقسىتىمۇ، خۇددى مۇشۇ سۆز بىرىكمىسىدە ئىپادىلەنگىنىدەك، پاراخوتتىكىلەرنىڭ تەقدىرىنىڭ بىر-بىرىگە چەمبەرچەس باغلانغانلىقىنى ئوتتۇرىغا چىقىرىشتۇر.

Enter your comment...

## Popular posts from this blog